

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSO Marek Kruszewski

Protokolant: Małgorzata Grzęda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 marca 2014r., w Łodzi

sprawy z powództwa J. K.

przeciwko B. Z.

o zapłatę

1/ zasądza od B. Z. na rzecz J. K. kwotę 384'583,73 zł (trzysta osiemdziesiąt cztery tysiące pięćset osiemdziesiąt trzy złote siedemdziesiąt trzy grosze) z ustawowymi odsetkami:

a/ od kwoty 340'480,00 zł (trzysta czterdzieści tysięcy czterysta osiemdziesiąt złotych) od 23 marca 2011r. do dnia zapłaty,

b/ od kwoty 13'337,23 zł (trzynaście tysięcy trzysta trzydzieści siedem złotych dwadzieścia trzy grosze) od 1 kwietnia 2011r. do dnia zapłaty,

c/ od kwoty 10'000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) od 1 lipca 2011r. do dnia zapłaty,

d/ od kwoty 10'000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) od 1 października 2011r. do dnia zapłaty,

e/ od kwoty 10'000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) od 1 stycznia 2012r. do dnia zapłaty,

oraz kwotę 9'139,90 zł (dziewięć tysięcy sto trzydzieści dziewięć złotych dziewięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu z tym zastrzeżeniem, że odpowiedzialność B. Z. za wymienione wyżej należności jest solidarna z odpowiedzialnością B. M. wynikającą z nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Łodzi 1 czerwca 2012r. pod sygnaturą akt II Nc 61/12;

2/ oddala powództwo w pozostałej części;

3/ nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi:

a/ od J. K., z zasądzonych na jej rzecz roszczenia kwotę 2'040,65 zł (dwa tysiące czterdzieści złotych sześćdziesiąt pięć groszy),

b/ od B. Z. kwotę 17'543,37 zł (siedemnaście tysięcy pięćset czterdzieści trzy złote trzydzieści siedem groszy),

tytułem nieopłaconych kosztów sądowych.

UZASADNIENIE

26 marca 2012r. J. K. wniosła pozew, w którym domagała się zasądzenia nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym od B. M. i B. Z. solidarnie na swoją rzecz 429'315,07 zł z ustawowymi odsetkami od 28 lutego 2012r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania według norm. Powódka oparła swoje roszczenie na odpowiedzialności pozwanych jako członków zarządu spółki będącej wierzycielem J. K., za zobowiązania tej spółki w sytuacji bezskuteczności egzekucji skierowanej do dłużnika.

1 czerwca 2012r. Sąd Okręgowy w Łodzi wydał w tej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym uwzględnił powództwo obciążając pozwanych solidarnie obowiązkiem zwrotu na rzecz powódki kosztów postępowania w wysokości 7'717,00 zł.

Nakaz ten uprawomocnił się w stosunku do B. M. w dniu 26 czerwca 2012r.

B. Z. wniósł w terminie sprzeciw od nakazu zapłaty z 1 czerwca 2012r., zaskarżając orzeczenie w części dotyczącej tego pozwanego i wnosząc o oddalenie powództwa w tym zakresie. W uzasadnieniu środka zaskarżenia pozwany podniósł, że pełnił funkcję członka zarządu jedynie do 1 marca 2010r., natomiast zobowiązanie spółki wobec powódki powstało na podstawie umowy zawartej 13 sierpnia 2010r. Ponadto, w okresie do 1 marca 2010r. nie zaszły żadne okoliczności uzasadniające zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki.

J. K. podtrzymała żądanie zasądzenia od B. Z. na swoją rzecz kwoty objętej pozewem wraz z kosztami procesu.

Stan faktyczny:

12 kwietnia 2007r. między Biurem Usług (...) sp. z o.o. w P., reprezentowaną przez B. Z. i J. K. doszło do zawarcia umowy przedwstępnej w zwykłej formie pisemnej. Spółka oświadczyła w niej, że do 30 września 2008r. zrealizuje inwestycję polegającą na wybudowaniu domu wielorodzinnego na nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) oraz zobowiązała się następnie ustanowić na rzecz powódki odrębną własność lokalu mieszkalnego w tej nieruchomości i przenieść ją na J. K. wraz ze stosownym udziałem we współwłasności, który miał zostać określony w terminie zawarcia umowy przyrzeczonej. Przedmiotem umowy przyrzeczonej miał być lokal mieszkalny określony numerem (...) o powierzchni użytkowej 73,45 m², szczegółowo oznaczony w załączniku do umowy przedwstępnej. Strony uzgodniły cenę sprzedaży lokalu na kwotę 232'909,95 zł, która miała zostać powiększona o VAT. Cena ta obejmowała zarówno lokal mieszkalny, jak i prawo do gruntu. Zmiana ceny mogła nastąpić wyłącznie w przypadkach określonych w umowie przedwstępnej, tj.:

- w razie zmiany podatku VAT,
- w razie zmian wynikających z robót zamiennych i dodatkowych,
- w razie zmian warunków umowy wynikających z aneksów do niej.

Nabywca zobowiązał się dokonywać wpłat na poczet ceny według harmonogramu stanowiącego załącznik do umowy przedwstępnej.

W umowie określono termin zakończenia budowy lokalu mieszkalnego i jego wydania na 30 września 2008r. przy czym spółka zobowiązała się do zapłacenia kary umownej w wysokości 0,045% dziennie, liczonej od sumy wpłat dokonanych przez nabywcę,

/ k 32-40 – umowa przedwstępna sprzedaży lokalu mieszkalnego /

Tego samego dnia między Biurem Usług (...) sp. z o.o. w P. i J. K. doszło do zawarcia drugiej umowy przedwstępnej w zwykłej formie pisemnej. Spółka oświadczyła w niej, że do 31 marca 2008r. zrealizuje inwestycję polegającą na wybudowaniu domu wielorodzinnego zawierającego też 8 garaży, na nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) oraz

zobowiązała się następnie ustanowić na rzecz powódki odrębną własność garażu w tej nieruchomości i przenieść ją na J. K. wraz ze stosownym udziałem we współwłasności, który miał zostać określony w terminie zawarcia umowy przyrzeczonej. Przedmiotem umowy przyrzeczonej miał być lokal garażowy określony numerem (...) o powierzchni użytkowej 16,13 m², szczegółowo oznaczony w załączniku do umowy przedwstępnej. Strony uzgodniły cenę sprzedaży garażu na kwotę 29'900,82 zł, która miała zostać powiększona o VAT. Cena ta obejmowała zarówno lokal garażowy, jak i prawo do gruntu. Zmiana ceny mogła nastąpić wyłącznie w przypadkach określonych w umowie przedwstępnej, tj.:

- w razie zmiany podatku VAT,
- w razie zmian wynikających z robót zamiennych i dodatkowych,
- w razie zmian warunków umowy wynikających z aneksów do niej.

Nabywca zobowiązał się dokonywać wpłat na poczet ceny według harmonogramu stanowiącego załącznik do umowy przedwstępnej.

W umowie określono termin zakończenia budowy lokalu garażowego i jego wydania na 31 marca 2008r. przy czym spółka zobowiązała się do zapłacenia kary umownej w wysokości 0,045% dziennie, liczonej od sumy wpłat dokonanych przez nabywcę.

/ k 41-49 – odpis umowy przedwstępnej sprzedaży lokalu garażowego /

Inwestycje, o których mowa była w obu umowach przedwstępnych nie były realizowane terminowo, w związku z czym powódka była informowana o przesunięciu terminu ich zakończenia i oddania lokalu kolejnymi pismami z listopada 2007r., lipca 2008r. oraz grudnia 2008r..

/ k 20-22 – odpisy pism kierowanych przez spółkę do powódki /

13 sierpnia 2010r., między Biurem Usług (...) sp. z o.o. w P. i J. K. doszło do zawarcia umowy notarialnej. Strony odwołały się w niej do zawartych między nimi 12 kwietnia 2007r. umów przedwstępnych sprzedaży lokalu mieszkalnego nr (...) w nieruchomości położonej przy ul. (...) w P. oraz sprzedaży lokalu garażowego zlokalizowanego w nieruchomości przy ul. (...) w P. oświadczając, że warunki określone tymi umowami uznają za wiążące w części, w jakiej nie zostały uregulowane w umowie z 13 sierpnia 2010r.

Spółka zobowiązała się do bezobciążeniowego ustanowienia odrębnej własności lokalu garażowego nr (...) w nieruchomości przy ul. (...) i przeniesienia jej na J. K. wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej za cenę 35'480,52 zł brutto w terminie do 31 grudnia 2010r. i w związku z tym spółka zobowiązała się, że do 30 listopada 2010r. uzyska zezwolenia niezbędne do wykreślenia obciążających nieruchomości hipotek. Strony oświadczyły, że przedmiotowy lokal garażowy został wydany nabywcy, który zapłacił całą cenę przed podpisaniem umowy. Strony uzgodniły też, iż w przypadku nie zawarcia umowy przyrzeczonej odnośnie garażu w terminie do 31 grudnia 2010r., J. K. ma prawo odstąpienia od umowy i w takim przypadku spółka zobowiązana jest do zwrotu kupującej całej wpłaconej ceny wraz z karą umowną w łącznej kwocie 40'480,00 zł w terminie 7 dni od wezwania nie później jednak, niż do 31 stycznia 2011r. Odnośnie tego ostatniego obowiązku spółka poddała się egzekucji na podstawie art. 777 § 1 pkt 4 kpc.

W dalszej części tej umowy spółka zobowiązała się do wybudowania budynku mieszkalnego wielorodzinnego na nieruchomości przy ul. (...) oraz do bezobciążeniowego ustanowienia w tej nieruchomości odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) i przeniesienia jej wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej na rzecz J. K. w terminie do 31 grudnia 2010r. za cenę 244'576,75 zł brutto. Wydanie lokalu do zagospodarowania miało nastąpić do 31 października 2010r. Strony oświadczyły, że wskazana cena za lokal została zapłacona w całości z uwzględnieniem potrącenia części kary umownej z tytułu opóźnienia, należnej nabywcy na podstawie umowy zawartej między stronami 12 kwietnia 2007r. Strony ustaliły, że w przypadku nie dotrzymania terminu zawarcia umowy przyrzeczonej J. K. będzie miała prawo odstąpienia od umowy i żądania zwrotu wpłaconej ceny za lokal mieszkalny wraz z karą umowną w łącznej

kwocie 300'000,00 zł. W takiej sytuacji Spółka zobowiązała się do zwrotu ceny wraz z karą umowną w terminie 7 dni od dnia wezwania, jednakże nie później, niż do 30 marca 2011r. W zakresie tego ostatniego zobowiązania spółka poddała się egzekucji z aktu notarialnego na podstawie art. 777 § 1 pkt 4 kpc.

Spółka zobowiązała się też, że do 30 listopada 2010r. uzyska zezwolenia niezbędne do wykreślenia hipotek obciążających nieruchomości przy ul. (...).

Strony oświadczyły też, że po dokonanych potrąceniu spółka jest zobowiązana do zapłaty pozostałej części kary umownej należnej na podstawie umowy z 12 kwietnia 2007r. w kwocie 43'337,23 zł i określiły terminy spłat ratalnych tej należności w następujący sposób:

- 13'337,23 zł do 31 marca 2011r.,
- 10'000,00 zł do 30 czerwca 2011r.,
- 10'000,00 zł do 30 września 2011r.,
- 10'000,00 zł do 31 grudnia 2011r.

Także odnośnie tego zobowiązania spółka poddała się egzekucji z aktu notarialnego.

W dalszej części umowy strony postanowiły, że od dnia jej zawarcia do 31 grudnia 2010r. kary umowne wynikające z umów zawartych 12 kwietnia 2007r. przestają być. W przypadku nie zrealizowania przez spółkę warunków umowy z 13 sierpnia 2010r. i nie odstąpienia przez J. K. od umowy kara umowna w wysokości 0,045% liczonej od wartości dokonanych przez powódkę wpłat, za każdy dzień zwłoki, będzie naliczana ponownie od 1 stycznia 2011r.

/ k 50-66 – odpis umowy z 13 sierpnia 2010r. /

Umowa z 13 sierpnia 2010r. została zawarta z inicjatywy J. K., która w ten sposób chciała uzyskać silniejsze zabezpieczenie swoich interesów niż to, które wynikało z umów zawartych w formie pisemnej w kwietniu 2007r.

/ k 398 – zeznania powódki J. K. /

(...) sp. z o.o. w P. nie wywiązała się z zaciągniętych zobowiązań, powódka odstąpiła od umowy z 13 sierpnia 2010r. wzywając spółkę do zapłaty na swoją rzecz łącznej kwoty 340'480,00 zł. Pismo z oświadczeniem J. K. zostało doręczone spółce 15 marca 2011r. Sąd Rejonowy w Pabianicach postanowieniem z 29 marca 2011r. wydanym na wniosek J. K. nadał klauzulę wykonalności przeciwko spółce aktowi notarialnemu z 13 sierpnia 2010r. w zakresie zobowiązań spółki:

- zapłaty kwoty 40'480,00 zł tytułem zwrotu ceny za garaż wraz z karą umowną, płatnej do 31 stycznia 2011r.,
- zapłaty kwoty 300'000,00 zł tytułem zwrotu ceny za lokal mieszkalny wraz z karą umowną, płatnej do 30 marca 2011r.,
- zapłaty kwoty 43'337,23 zł tytułem kary umownej pozostałej do zapłacenia z umowy zawartej 12 kwietnia 2007r. wraz z odsetkami należnymi od poszczególnej jej rat.

Ponadto, Sąd zasądził od dłużnika na rzecz wierzycielki kwotę 50,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania i nakazał zwrócić J. K. z funduszy Skarbu Państwa kwotę 74,00 zł nadpłaconej opłaty od wniosku.

Na podstawie tego tytułu wykonawczego przeciwko spółce została wszczęta egzekucja z wniosku J. K. złożonego do komornika 5 kwietnia 2011r. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone postanowieniem wydanym przez komornika 2 lutego 2012r. wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji skierowanej do nieruchomości, rzeczy ruchomych, wierzytelności oraz rachunku bankowego dłużnika. Komornik ustalił koszty egzekucyjne na kwotę 716,15 zł, którą poniosła wierzycielka.

/ k 67-68 – odpis tytułu wykonawczego wraz z adnotacją komornika, k 69-70 – odpis oświadczenia powódki o odstąpieniu od umowy, załączone akta KM 1187/11 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach G. P. /

W kwietniu 2007r. zarząd Biura Usług (...) sp. z o.o. w P. składał się z dwóch osób: B. Z. i B. M..

/ niesporne /

Już w październiku 2008r. B. Z. złożył oświadczenie o rezygnacji z funkcji członka zarządu. Mimo to wykonywał związane z tym obowiązki do końca lutego 2010r. 1 marca 2010r. B. Z. złożył kolejne oświadczenie o rezygnacji ze stanowiska prezesa zarządu Biura Usług (...) sp. z o.o. w P. z dniem 1 marca 2010r. Skutkiem tego oświadczenia było sporządzenie dokumentu w postaci uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia wspólników spółki, w którym uczestniczył jedynie B. M. reprezentujący 160 udziałów. W treści dokumentu zawarte zostało stwierdzenie o odwołaniu B. Z. z funkcji Prezesa Zarządu. Mimo tych czynności B. Z. figurował w rejestrze spółki jako jeden z dwóch członków jej zarządu jeszcze w dniu 5 marca 2012r. B. Z. i B. M. byli jedynymi wspólnikami Biura Usług (...) sp. z o.o. w P. i każdy z nich posiadał taką samą ilość udziałów. B. Z. nadal pracował w spółce do listopada 2010r. jako specjalista do spraw inwestycji.

/ k 15-19 – odpis pełny KRS spółki, k 115 – kopia uchwały 2/03/2010, k 116 – kopia oświadczenia B. Z., k 389 – zeznanie pozwanego B. Z. /

Pozwany B. Z. nie podjął żadnych czynności formalnych zmierzających do wykreślenia go z rejestru spółki po 1 marca 2010r. W 2008r. jeden z wierzycieli spółki zgłosił wniosek o ogłoszenie jej upadłości, jednakże wniosek ten został wycofany. B. Z. nie zgłaszał nigdy wniosku o ogłoszenie upadłości Biura Usług (...) sp. z o.o. w P..

/ k 389 – zeznania pozwanego B. Z. /

J. K. nie uzyskała zaspokojenia należności wynikających z aktu notarialnego z 13 sierpnia 2010r. Tytuł wykonawczy wystawiony przeciwko spółce nie był nigdy kwestionowany na drodze sądowej.

/ k 389 – zeznania powódki J. K. /

W latach 2005, 2006, 2007, 2008 i 2009 zobowiązania Biura Usług (...) sp. z o.o. w P. przewyższały majątek spółki, natomiast w 2008r. spółka ta zaprzestała spłaty swoich zobowiązań.

/ k 313-331 – opinia pisemna biegłego z zakresu rachunkowości R. P., k 389 – zeznania biegłego R. P. /

Sąd oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez stronę pozwaną w piśmie z 13 stycznia 2014r. oraz na ostatniej rozprawie uznając przeprowadzenie wnioskowanych dowodów za zbędne dla rozstrzygnięcia tego procesu. Opinia pisemna biegłego R. P. oraz złożone przez niego zeznania w sposób wystarczający wyjaśniły sytuację ekonomiczną spółki w okresie interesującym Sąd, zwłaszcza w kontekście zaistnienia lub nie przesłanek ustawowych ogłoszenia upadłości. Na marginesie jedynie warto dodać, że ocena tego, jak wskaźniki płynności finansowej spółki odnoszą się do przesłanek upadłości nie należy do biegłego, ale do Sądu orzekającego. Podobnie, ocena wpływu sposobu lokowania środków pieniężnych na zaistnienie przesłanek upadłości nie należy do biegłego i w gruncie rzeczy jest obojętna dla rozstrzygnięcia kwestii odpowiedzialności członka zarządu za zobowiązania spółki. Nie było również konieczne ustalanie, czy 12 kwietnia 2007r. czyli w dniu podpisania pierwszych umów przedwstępnych, zachodziły przesłanki ogłoszenia upadłości spółki; biegły wskazał przeciwnie, że w kolejnych latach od 2005 do 2009 zobowiązania spółki przewyższały jej majątek. Takich ustaleń nie dokonuje się natomiast z rozbiciem na poszczególne dni, ale w okresach rozrachunkowych.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawą odpowiedzialności pozwanego w tej sprawie jest art. 299 § 1 ksh. Stosownie do tego przepisu członkowie zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością ponoszą solidarną odpowiedzialność za jej zobowiązania jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna.

Podstawowym warunkiem tej odpowiedzialności jest ustalenie, że zobowiązanie spółki będące przedmiotem bezskutecznej egzekucji powstało w okresie, gdy dana osoba pełniła funkcję członka zarządu. Nie jest natomiast konieczne, aby wymagalność tego zobowiązania lub bezskuteczność egzekucji skierowanej przeciwko spółce przypadła na okres pełnienia funkcji członka zarządu. Podobny pogląd wyraził Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 24 października 2013r. wydanym w sprawie I ACa 354/13 i znajduje on swoje oparcie we wcześniejszych orzeczeniach Sądu Najwyższego.

Zasadniczą kwestią wymagającą rozstrzygnięcia jest w tej sytuacji ustalenie chwili powstania zobowiązań finansowych spółki, których egzekucja okazała się bezskuteczna. Sąd przychylił się do poglądu zaprezentowanego w tej sprawie przez stronę powodową, iż zobowiązania te powstały 12 kwietnia 2007r. albowiem ich źródłem były dwie umowy przedwstępne zawarte tego dnia między powódką i Biurem Usług (...) sp. z o.o. w P.. Wszelkie wątpliwości co do tego rozstrzyga treść § 4 umowy z 13 sierpnia 2010r. (k 59), z którego wynika, że wolą stron było nie tylko odwołanie się do umów z kwietnia 2007r., ale wręcz inkorporowanie ich treści poprzez klauzulę ogólną, ze zmianami wynikającymi z umowy z 13 sierpnia 2010r. W istocie rzeczy, analiza treści umów z 2007r. i 2010r. prowadzi do wniosku, że dotyczą one tych samych, przyrzeczonych czynności prawnych odnoszących się do tych samych przedmiotów. Zmianie uległy jedynie szczegółowe warunki, tzn.: termin realizacji zobowiązań spółki oraz warunki płatności, co wynikało z faktu, że pierwotne terminy już upłynęły, zaś powódka realizowała swoje zobowiązania finansowe zgodnie z pierwotnym harmonogramem i jednocześnie narastało określone w umowach pierwotnych zobowiązanie z tytułu kar umownych, co do którego dokonano częściowego potrącenia. Błędna jest zatem interpretacja strony pozwanej zmierzająca do wykazania, że umowa z 13 sierpnia 2010r. miała charakter nowacyjny w stosunku do umów z 12 kwietnia 2007r. Odnowienie polega na zobowiązaniu się przez dłużnika do spełnienia innego świadczenia lub tego samego świadczenia ale z innej podstawy prawnej, co prowadzi do wygaśnięcia dotychczasowego zobowiązania – art. 506 § 1 kc. Przy interpretacji charakteru umowy z 13 sierpnia 2010r. istotne znaczenie ma art. 506 § 2 kc. Umowa z 2010r. była w istocie swą zmianą treści dotychczasowego zobowiązania odnośnie terminów i warunków realizacji; służyła też temu, aby J. K. jako nabywca uzyskała pewniejsze zabezpieczenia swoich interesów - taki cel miało przecież zawarcie tej umowy w formie aktu notarialnego oraz wprowadzenie klauzul opartych na art. 777 § 4 pkt 1 kpc. Za taką interpretacją umowy z 13 sierpnia 2010r. przemawiają też te jej postanowienia, które odnoszą się do przerwania biegu naliczania kar umownych wynikających z umów zawartych 12 kwietnia 2007r.

Skoro zobowiązanie spółki powstało w kwietniu 2007r., a więc wówczas, gdy B. Z. był członkiem zarządu Biura Usług (...) sp. z o.o. w P., to zbędne są dalsze rozważania odnośnie skuteczności złożonej przez niego rezygnacji z tej funkcji w dniu 1 marca 2010r.

Na marginesie jedynie warto zwrócić uwagę na dwie wątpliwości związane z wygaśnięciem mandatu B. Z., jako członka zarządu spółki.

Po pierwsze, na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, które odbyło się 1 marca 2010r. sporządzono dokument zawierający uchwałę Nr 02/03/2010 (k 115). Z jej treści wynika wprost, że została podjęta przez jednego z dwóch współników dysponujących równymi udziałami (odpis z KRS – k 15-19). Tymczasem z przepisów wynika, że uchwały podejmowane są większością głosów: bezwzględną – art. 245 ksh, lub kwalifikowaną – art. 246 ksh. Pozwany nie udowodnił, aby zaistniała jakakolwiek okoliczność wyłączająca zasadę podejmowania uchwał większością głosów. Tym samym wątpliwe jest, czy uchwała nr 02/03/2010 została w ogóle podjęta, skoro głosował za nią wyłącznie współnik dysponujący połową udziałów, a więc co do zasady - połową głosów – art. 242 ksh. W tej sytuacji nie jest wykluczone, że B. Z. nie został odwołany z funkcji członka zarządu, do czego wymagana jest uchwała współników – art. 203 § 1 w zw. z art. 201 § 4 ksh.

Inną kwestią jest natomiast skuteczność oświadczenia o rezygnacji z funkcji członka zarządu, co jest odmiennym trybem wygaśnięcia jego mandatu – art. 202 § 4 i 5 ksh. Z przedstawionej przez pozwanego kopii oświadczenia (k 116) nie wynika bowiem, czy zostało ono złożone właściwemu organowi spółki.

Powyższe rozważania mają jednak oboczne znaczenie wobec stwierdzenia, że źródłem zobowiązań spółki, które stały się podstawą wytoczenia powództwa w tej sprawie były umowy z 12 kwietnia 2007r., a więc zawarte w okresie, gdy B. Z. pełnił funkcję członka zarządu Biura Usług (...) sp. z o.o. w P..

Poza sporem jest zaistnienie drugiej przesłanki odpowiedzialności w postaci bezskuteczności egzekucji skierowanej do spółki, która została stwierdzona przez komornika. Nie ma przy tym znaczenia, jak wspomniano to wcześniej, że termin wymagalności zobowiązań spółki wobec J. K. przypadł na okres, w którym B. Z. mógł już nie być członkiem zarządu, czyli po 1 marca 2010r., jak i okoliczność, że sama egzekucja została wszczęta po tym terminie.

Art. 299 § 2 ksh wprowadza ustawowe domniemanie winy członka zarządu przy zaistnieniu przesłanek z § 1 tego artykułu. W tej sytuacji rolę pozwanego jest wykazanie wymienionych w tym przepisie okoliczności, które mogłyby wykluczyć jego odpowiedzialność – art. 6 kc.

Takimi okolicznościami mogą być:

1/ wykazanie, że w odpowiednim czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania układowego. B. Z. nie wykazał tej przesłanki, natomiast z opinii biegłego P. wynika, iż co najmniej w latach 2005-2009, czyli w okresie w którym pozwany pełnił funkcję członka zarządu i gdy powstało zobowiązanie spółki wobec powódki, istniały przesłanki do zgłoszenia wniosku o upadłość. We wskazanych latach zobowiązania spółki przewyższały jej majątek. W przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest to przesłanką uznania, że stała się ona niewypłacalna i to bez względu na to, czy regulowała swoje zobowiązania czy nie – art. 11 ust. 2 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze (zwanej dalej prun). Ponadto, co najmniej od 2008r., a więc również w czasie, gdy pozwany był członkiem zarządu spółki, Biuro Usług (...) sp. z o.o. w P. zaprzestała spłaty swoich zobowiązań, co jest również przesłanką uznania jej za niewypłacalną – art. 11 ust. 1 prun. Z kolei niewypłacalność dłużnika jest podstawą do ogłoszenia jego upadłości – art. 10 prun.

2/ pozwany nie wskazał żadnych okoliczności świadczących o tym, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewszczęcie postępowania układowego nastąpiło bez jego winy. Choroba, na którą powoływał się B. Z. nie przeszkadzała mu bowiem w pełnieniu funkcji członka zarządu oraz faktycznym wykonywaniu pracy w spółce w latach 2005-2008 oraz 2009 do listopada 2010.

3/ pozwany nie podjął nawet próby udowodnienia, że powódka nie poniosła szkody.

Wobec powyższego powództwo skierowane przeciwko B. Z. należało uznać za usprawiedliwione co do zasady. Natomiast kwestią dyskusyjną jest wysokość roszczenia, jakiego powódka może dochodzić od tego pozwanego. W ocenie Sądu zasadne ono było odnośnie kwot:

- 40'480,00 zł ujętej w § 9 umowy z 13 sierpnia 2010r.,
- 300'000,00 zł ujętej w § 17 umowy z 13 sierpnia 2010r.,
- 43'337,23 zł ujętej w § 19 umowy z 13 sierpnia 2010r.,

Z odsetkami ustawowymi biegnącymi od dat wymagalności wskazanych w treści tej umowy oraz w związku z terminem doręczenia spółce oświadczenia o wypowiedzeniu dokonanym przez J. K..

Ponadto dług za który ponoszą odpowiedzialność członkowie zarządu na podstawie art. 299 § 1 ksh obejmuje:

- koszty nadania klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu, które zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego wyniosły jedynie 50,00 zł. Niezasadne było natomiast domaganie się od pozwanego kwoty 74,00 zł dalszych kosztów nadania klauzuli ponieważ kwota ta została zwrócona wierzycielce postanowieniem Sądu Rejonowego.

- koszty bezskutecznego postępowania egzekucyjnego ustalone postanowieniem komornika na kwotę 716,00 zł.

Niezasadne jest natomiast żądanie obejmujące skapitalizowane odsetki od roszczenia objętego tytułem wykonawczym wydanym przeciwko spółce. W to miejsce uzasadnione było natomiast zasądzenie odsetek od wskazanych wyżej kwot, których początek biegu wynikał z treści tytułu wykonawczego oraz daty złożenia spółce przez J. K. oświadczenia o odstąpieniu od umowy z 13 sierpnia 2010r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc rozliczając je proporcjonalnie do stopnia, w jakim powództwo zostało uwzględnione, tj. 89,58%. Sąd wziął przy tym pod uwagę wynagrodzenia pełnomocników stron według stawki podstawowej, zaliczki wniesione na pokrycie kosztów opinii, opłatę częściową uiszczoną przez powódkę od pozwu oraz udokumentowane wydatki na korespondencję doręczaną bezpośrednio pełnomocnikowi strony przeciwnej.

W pkt. 3 Sąd postanowił na podstawie art. 113 ust 1 i 2 uksc w zw. z art. 100 kpc przy zastosowaniu zasady stosunkowego rozdzielenia nieuiszczonych kosztów sądowych.